

Oponentský posudek diplomové práce Pavlíny Řehulkové

Moje krajina

Pavlína Řehulková se už po nějaký čas věnuje tématu autoportrétu a technice sítotisku. V bakalářské práci to byl autoportrét a v magisterské je to opět svým způsobem autoportrét. Svým způsobem proto, že se v názvu objevuje slovo krajina a k vlastní osobě autorky odkazuje jen slovo moje. Pavlína si do obrazu své identity přivlastňuje nově prostředí krajiny, ke kterému má osobní vztah a kterou považuje za součást svého portrétu. Stejně, ale v obráceném směru definují někteří současní přírodovědci krajinu jako prostředí, které je utvářeno součinností přirozených nástrojů tvořivých sil přírody a vlivu lidské činnosti. Pro takovou krajinu se vžil pojem krajina kulturní. Kulturní krajina na souši naprosto převládá a skutečně divoká příroda se vyskytuje jen v drobných ostrůvcích, které dnes vyžadují cílenou ochranu. Lidskou osobnost utváří, podobně jako krajinu, kompozice jeho přirozeného ukotvení v divoké přírodě a kulturní tendence se z divočiny vyvázat.

Pavlína se ve svých sítotiscích identifikuje se svou krajinou a zobrazuje v nich cesty vzájemného provlivňování. Pouští např. po proudu řeky části vlastního oděvu a vysvětluje to motivem proměny. Jinými slovy si tímto rituálem čistí šatník a divočině obětuje části své intimity. V její práci obecně není postřehnutelná ani stopa genderového obsahu a viditelně se tím vymyká současnému mainstreamu v ženském umění. Přiznám se, že je mi takový postoj osobně sympatický, osvěžující a považuji jej za velmi efektivní. Na straně druhé je správné položit si otázku, komu je tento přímý a nekomplikovaný způsob vyjádření určen. Umělci všech dob znali velmi dobře svého adresáta. Přizpůsobovali tomu svou strategii, aby účelně promlouvali do černého. Vedle toho měla každá doba své mimoběžníky, umělce, kteří se moc nestarali o aktuální tendence a přesto jejich dílo v čase přežilo. Postoj Pavlíny Řehulkové nejde podle mého názoru přiřadit do takových schémat. Patří někam dovnitř,

A

Akad. Mal. Vladimír Merta